

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/89/ES

2014 m. liepos 23 d.

kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį, 100 straipsnio 2 dalį, 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami prastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) dėl didelio ir sparčiai didėjančio jūrinių teritorijų poreikio skirtingiems tikslams, kaip antai energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginiai, naftos ir dujų žvalgyimas ir naudojimas, jūrų laivybos ir žvejybos veikla, ekosistemos ir biologinės įvairovės išsaugojimas, žaliavų gavyba, turizmas, akvakultūros įrenginiai ir povandeninis kultūros paveldas, taip pat dėl daugiopio poveikio pakrančių ištekliams būtina taikyti integruotą planavimo ir valdymo metodą;
- (2) toks vandenynų ir jūrų valdymo metodas buvo suformuluotas Europos Sąjungos integruotoje jūrų politikoje (toliau – IJP), įskaitant jos aplinkosaugos ramstį – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB ⁽⁴⁾. IJP tikslas – remti tvarų jūrų bei vandenynų vystymą ir plėtoti koordinuotą, nuoseklų ir skaidrų sprendimų dėl Sąjungos sektorių politikos, darančios poveikį vandenynams, jūroms, saloms, pakrančių bei atokiausiems regionams ir jūrų sektoriams, priėmimo procesą, be kita ko, įgyvendinant jūrų baseinų strategijas ar makroregionines strategijas ir kartu siekiant geros aplinkos būklės, kaip nustatyta Direktyva 2008/56/EB;
- (3) pagal IJP jūrinių teritorijų planavimas identifikuojamas kaip kompleksinė politikos priemonė, suteikianti viešosios valdžios institucijoms ir suinteresuotiesiems subjektams galimybę įgyvendinti koordinuotą, integruotą ir tarpvalstybinį metodą. Ekosisteminio metodo taikymas padės skatinti tvarų jūrų ir pakrančių regionų ekonomikos vystymąsi ir augimą, taip pat tausų jūrų ir pakrančių išteklių naudojimą;

⁽¹⁾ OL C 341, 2013 11 21, p. 67.

⁽²⁾ OL C 356, 2013 12 5, p. 124.

⁽³⁾ 2014 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. liepos 23 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

- (4) taikant jūrinių teritorijų planavimą remiamas ir palengvinamas Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“ (toliau – strategija „Europa 2020“), kurią Europos Vadovų Taryba patvirtino savo 2010 m. birželio 17 d. išvadose, įgyvendinimas; šia strategija siekiama užtikrinti didelį užimtumą, našumą ir socialinę sanglaudą, įskaitant konkurencingesnės, tausiau išteklius naudojančios ir ekologiškesnės ekonomikos skatinimą. Pakrantės ir jūrų sektoriai turi daug tvaraus augimo galimybių ir yra būtini strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui užtikrinti;
- (5) komunikate „Mėlynasis augimas. Tvaraus jūrų ir jūrininkystės sektoriaus augimo galimybės“ Komisija nurodė keletą įgyvendinamų Sąjungos iniciatyvų, skirtų „Europa 2020“ įgyvendinti ir išskyrė kelias veiklos rūšis, į kurias ateityje būtų galima nukreipti mėlynojo augimo iniciatyvas ir kurias būtų galima tinkamai paremti jūrinių teritorijų planavimo teikiamu didesniu investuotojų pasitikėjimu ir tikrumu;
- (6) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1255/2011 ⁽¹⁾ buvo paremtas jūrinių teritorijų planavimo ir integruoto pakrančių zonų valdymo įgyvendinimas ir sudarytos palankesnės sąlygos tą padaryti. Europos struktūriniai ir investiciniai fondai, įskaitant Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą ⁽²⁾, suteiks galimybių remti šios direktyvos įgyvendinimą laikotarpiu nuo 2014 m. iki 2020 m.;
- (7) 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (toliau – UNCLOS) preambulėje nustatyta, kad jūrinių teritorijų naudojimo klausimai yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir turi būti nagrinėjami kaip visuma. Vandenynų erdvės planavimas – logiški tolesni pareigų ir naudojimosi pagal UNCLOS suteiktomis teisėmis veiksmai bei struktūrizavimas ir praktinė priemonė, skirta padėti valstybėms narėms vykdyti savo pareigas;
- (8) kad būtų skatinamas tvarus jūrinių teritorijų atitinkamų naudojimo būdų sambūvis ir, kai taikoma, tinkamas jūrinių teritorijų atitinkamų naudojimo būdų paskirstymas, turėtų būti nustatyta sistema, kuri apimtų bent tai, kad valstybės narės imtųsi jūrinių teritorijų planavimo, kurį nustatant ir vykdant būtų parengiami planai;
- (9) jūrinių teritorijų planavimas padės efektyviai valdyti jūrinę veiklą ir tausiai naudoti jūrų ir pakrančių išteklius, nes bus sukurta nuosekli, skaidri, tvari ir įrodymais grindžiama sprendimų priėmimo sistema. Siekiant įgyvendinti šios direktyvos tikslus, joje reikėtų įtvirtinti pareigas nustatyti jūrų planavimo procesą, pagal kurį būtų parengti jūrinių teritorijų planas arba planai; vykdant tokį planavimo procesą turėtų būti atsižvelgta į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąveiką ir skatinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą. Nedarant poveikio esamai Sąjungos *acquis* energetikos, transporto, žuvininkystės ir aplinkos srityse, šia direktyva nereikėtų nustatyti jokių naujų pareigų, visų pirma susijusių su konkrečiais valstybių narių pasirenkamais veiksmais dėl sektorių politikos šiose srityse įgyvendinimo būdo, tačiau reikėtų padėti vykdyti tą politiką pasitelkiant planavimo procesą;
- (10) siekiant užtikrinti nuoseklumą ir teisinį aiškumą, geografinė jūrinių teritorijų planavimo taikymo sritis turėtų būti apibrėžta pagal esamus Sąjungos ir tarptautinės jūrų teisės aktus, visų pirma UNCLOS. Šia direktyva nekeičiama valstybių narių kompetencija, susijusi su jūrų sienomis ir jurisdikcija;
- (11) nors Sąjungai tikslinga numatyti jūrinių teritorijų planavimo sistemą, valstybės narės tebėra atsakingos ir kompetentingos už savo jūrų vandenims skirtų tokių planų formato ir turinio apibrėžimą ir nustatymą, įskaitant institucines priemones ir, kai taikoma, jūrinių teritorijų paskirstymą įvairiai veiklai ir pagal atitinkamus naudojimo būdus;

⁽¹⁾ 2011 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011, kuriuo sukuriama integruotos jūrų politikos tolesnio vystymo paramos programa (OL L 321, 2011 12 5, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 (OL L 149, 2014 5 20, p. 1).

- (12) kad būtų laikomasi proporcingumo ir subsidiarumo principų, taip pat siekiant sumažinti papildomą administracinę naštą, ši direktyva turėtų būti perkelta į nacionalinę teisę ir įgyvendinta kiek įmanoma remiantis esamomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos taisyklėmis bei mechanizmais, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje 2002/413/EB ⁽¹⁾ arba Tarybos sprendime 2010/631/ES ⁽²⁾ nustatytus taisykles ir mechanizmus;
- (13) jūrų vandenyse ekosistemoms ir jūrų ištekliams daromas didelis poveikis. Žmogaus veikla, taip pat klimato kaitos poveikis, gamtiniai pavojai ir kranto linijos dinamika, kaip antai erozija ir sąnašos, gali turėti didelį neigiamą poveikį pakrančių ekonomikos raidai ir augimui, taip pat jūrų ekosistemoms, o tai lemia aplinkos būklės blogėjimą, biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų funkcijų blogėjimą. Į šį įvairų poveikį reikėtų tinkamai atsižvelgti rengiant jūrinių teritorijų planus. Be to, jei į planavimo sprendimus būtų įtraukti sveikų jūrų ekosistemų ir įvairių jų funkcijų aspektai, tai galėtų būti labai naudinga maisto gamybos, poilsio ir turizmo, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, kranto linijos dinamikos kontrolės ir nelaimių prevencijos požiūriu;
- (14) siekiant skatinti tvarų jūrų regionų ekonomikos augimą, tvarų jūrų zonų vystymąsi ir tausų jūrų išteklių naudojimą, jūrinių teritorijų planavimas turėtų būti įgyvendintas taikant Direktyvos 2008/56/EB 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą ekosisteminį metodą, siekiant užtikrinti, kad bendras visų rūšių veiklos poveikis būtų suderinamas su siekiu užtikrinti gerą aplinkos būklę ir kad nebūtų pakenkta jūrų ekosistemų pajėgumui reaguoti į žmogaus sukeltus pokyčius, kartu prisidedant prie sąlygų dabartinių ir būsimų kartų tausaus jūrų išteklių naudojimo ir naudojimosi paslaugomis. Be to, ekosisteminį metodą taip pat reikėtų taikyti taip, kad būtų prisitaikoma prie konkrečių ekosistemų ir kitų įvairių jūrų regionų ypatybių, atsižvelgti į vykdomą su regioninėmis jūrų konvencijomis susijusią veiklą ir remiantis sukauptomis žiniomis bei patirtimi. Tas metodas taip pat leis įgyvendinti pritaikomąjį valdymą, kuriuo užtikrinamas tobulinimas ir tolesnis vystymasis, nes padaugės patirties ir bus sukaupta daugiau žinių, atsižvelgiant į duomenų ir informacijos prieinamumą jūrų baseino lygmeniu, kad būtų galima taikyti tą metodą. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į atsargumo principą bei principą, kad reikia imtis prevencinių veiksmų, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnio 2 dalyje;
- (15) jūrinių teritorijų planavimas padės, *inter alia*, siekti tikslų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/28/EB ⁽³⁾, Tarybos reglamente (EB) Nr. 2371/2002 ⁽⁴⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/147/EB ⁽⁵⁾, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ⁽⁶⁾, Europos Parlamento ir Tarybos sprendime 884/2004/EB ⁽⁷⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB ⁽⁸⁾, Direktyvoje 2008/56/EB, nurodant 2011 m. gegužės 3 d. Komisijos komunikatą „Mūsų gyvenimo garantas, mūsų natūralus kapitalas: ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“, 2011 m. rugsėjo 20 d. Komisijos komunikatą „Efektyvus išteklių naudojimo Europos planas“, 2013 m. balandžio 16 d. Komisijos komunikatą „ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ ir 2009 m. sausio 21 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos jūrų transporto politikos strateginiai tikslai ir rekomendacijos iki 2018 m.“, taip pat prireikus dokumentus dėl Sąjungos regioninės politikos tikslų, įskaitant jūrų baseinų ir makro-regionines strategijas;

⁽¹⁾ 2002 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl integruoto pakrančių zonų valdymo strategijos įgyvendinimo Europoje (2002/413/EB) (OL L 148, 2002 6 6, p. 24).

⁽²⁾ 2010 m. rugsėjo 13 d. Tarybos sprendimas 2010/631/ES dėl Viduržemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos apsaugos konvencijos protokolo dėl integruoto Viduržemio jūros pakrančių zonos valdymo sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 279, 2010 10 23, p. 1).

⁽³⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

⁽⁴⁾ 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką (OL L 358, 2002 12 31, p. 59).

⁽⁵⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

⁽⁶⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽⁷⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 884/2004/EB, iš dalies keičiantis Sprendimą 1692/96/EB, pateikiantį Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros (OL L 167, 2004 4 30, p. 1).

⁽⁸⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- (16) jūrinės ir pakrantės veiklos rūšys dažnai yra tarpusavyje glaudžiai susijusios. Siekiant skatinti tausų jūrinių teritorijų naudojimą, vykdant jūrinių teritorijų planavimą reikėtų atsižvelgti į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas. Dėl šios priežasties jūrinių teritorijų planavimas gali būti labai naudingas nustatant gaires, susijusias su tvariu ir integruotu žmogaus veiklos jūroje valdymu, gyvenamosios aplinkos išsaugojimu, pakrančių ekosistemų trapumu, erozija ir socialiniais bei ekonominiais veiksniais. Jūrinių teritorijų planavimu reikėtų siekti integruoti kai kurių pakrančių naudojimo būdų ar veiklos jūrų aspektą ir jų poveikį ir galiausiai sudaryti sąlygas atsirasti integruotai strateginei vizijai;
- (17) ši pagrindų direktyva nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai teritorijų planavimo srityje, įskaitant bet kokią žemyninio arba sausumos erdvės planavimo sistemą, naudojamą planuojant, kaip turėtų būti panaudojama sausuma ir pakrančių zona. Jei valstybės narės taiko žemyninio planavimo sistemą pakrančių vandenims ar jų daliai, ši direktyva neturėtų būti taikoma tiems vandenims;
- (18) jūrinių teritorijų planavimas turėtų aprėpti visus etapus, t. y. problemų ir galimybių nustatymo, informacijos rinkimo, planavimo, sprendimų priėmimo, įgyvendinimo, peržiūros ar atnaujinimo ir įgyvendinimo stebėsenos, ir turėtų tinkamai atsižvelgti į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas ir geriausias turimas žinias. Reikėtų kuo geriau pasinaudoti mechanizmais, nustatytais galiojančiuose ar būsimuose teisės aktuose, įskaitant Komisijos sprendimą 2010/477/ES ⁽¹⁾ ar Komisijos iniciatyvą „Žinios apie jūrą 2020 m.“;
- (19) pagrindinis jūrinių teritorijų planavimo tikslas – skatinti tvarų vystymąsi ir nustatyti įvairių jūrinių teritorijų naudojimą jūroje, taip pat valdyti jūrinių teritorijų naudojimą ir konfliktus jūroje. Jūrinių teritorijų planavimu taip pat siekiama nustatyti ir skatinti daugiataksių naudojimą atsižvelgiant į atitinkamą nacionalinę politiką ir teisės aktus. Kad tas tikslas būtų pasiektas, valstybės narės turi užtikrinti, kad vykstant planavimo procesui ar procesams būtų užtikrintas bent išsamus įvairaus jūrinių teritorijų naudojimo planavimas, ir atsižvelgiama į ilgalaikius pokyčius dėl klimato kaitos;
- (20) valstybės narės turėtų konsultuotis ir koordinuoti savo planus su atitinkamomis valstybėmis narėmis ir turėtų bendradarbiauti su trečiosios valstybės institucijomis atitinkamame jūrų regione, atsižvelgdamos į tų valstybių narių ir atitinkamų trečiųjų valstybių teises ir pareigas pagal Sąjungos ir tarptautinę teisę. Siekiant užtikrinti veiksmingą valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis, turi būti nustatytos kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos. Todėl valstybės narės turi paskirti kompetentingą instituciją ar institucijas, atsakingas už šios direktyvos įgyvendinimą. Atsižvelgiant į įvairių jūrų regionų ar paregionų ir pakrančių zonų skirtumus, netikslinga šioje direktyvoje tiksliai apibrėžti tų bendradarbiavimo mechanizmų formų;
- (21) jūrų arealų valdymas yra sudėtingas ir jį įgyvendinant dalyvauja skirtingo lygmens institucijos, ekonominės veiklos vykdytojai ir kiti suinteresuotieji subjektai. Siekiant veiksmingai skatinti tvarų vystymąsi, atitinkamu šioje direktyvoje numatytų jūrinių teritorijų planų rengimo etapu būtina konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais, institucijomis ir visuomene, laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų. Tinkamą nuostatų dėl viešų konsultacijų pavyzdį galima rasti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/35/EB ⁽²⁾ 2 straipsnio 2 dalyje;

⁽¹⁾ 2010 m. rugšėjo 1 d. Komisijos sprendimas 2010/477/ES dėl geros jūrų vandenų aplinkos būklės kriterijų ir metodinių standartų (OL L 232, 2010 9 2, p. 14).

⁽²⁾ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/35/EB, nustatanti visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/337/EEB ir 96/61/EB dėl visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismus (OL L 156, 2003 6 25, p. 17).

- (22) įgyvendindamos jūrinių teritorijų planus valstybės narės gali sumažinti administracinę naštą ir išlaidas, susijusias su jų veiksmais įgyvendinant kitus atitinkamus Sąjungos teisės aktus. Todėl jūrinių teritorijų planų terminai turėtų, kai įmanoma, atitikti tvarkaraščius, nustatytus kituose atitinkamuose teisės aktuose, visų pirma: Direktyvoje 2009/28/EB, pagal kurią reikalaujama, kad 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis sudarytų bent 20 % bendro galutinio suvartojamo energijos kiekio, ir kurioje leidimų išdavimo, sertifikavimo ir planavimo (įskaitant teritorijų planavimą) procedūrų koordinavimas būtų laikomas svarbiu indėliu siekiant Sąjungos energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo planinių rodiklių; Direktyvoje 2008/56/EB ir Sprendimo 2010/477/ES priedo A dalies 6 punkte, pagal kuriuos valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, kad ne vėliau kaip 2020 m. būtų pasiekta arba išlaikyta gera jūrų aplinkos būklė, ir kuriose jūrinių teritorijų planavimas nurodytas kaip priemonė, kuria remiamas žmogaus veiklos valdymui taikomas ekosisteminis metodas, siekiant užtikrinti gerą aplinkos būklę; Sprendime 884/2004/EB, pagal kurį ne vėliau kaip 2020 m. turi būti sukurtas transeuropinis transporto tinklas, sujungiant Europos sausumos, jūrų ir oro transporto infrastruktūros tinklus;
- (23) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB ⁽¹⁾ nustato, kad poveikio aplinkai vertinimas yra svarbi priemonė, kuria užtikrinama, jog rengiant ir priimant planus bei programas būtų atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektus. Tais atvejais, kai jūrinių teritorijų planai gali turėti didelį poveikį aplinkai, jiems taikoma Direktyva 2001/42/EB. Kai jūrinių teritorijų planai aprėpia „Natura 2000“ teritorijas, toks poveikio aplinkai vertinimas gali būti atliekamas kartu taikant Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnyje nustatytus reikalavimus, kad būtų išvengta dubliavimosi;
- (24) siekiant užtikrinti, kad jūrinių teritorijų planai būtų grindžiami patikimais duomenimis, ir išvengti papildomos administracinės naštos, labai svarbu, kad valstybės narės naudotųsi geriausiais turimais duomenimis ir informacija skatindamos suinteresuotuosius subjektus keistis informacija bei naudodamosi esamomis duomenų rinkimo priemonėmis, kaip antai, priemonėmis, kurios plėtojamos įgyvendinant iniciatyvą „Žinios apie jūrą 2020 m.“ bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/2/EB ⁽²⁾;
- (25) šios direktyvos įgyvendinimo stebėsenos tikslais valstybės narės turėtų siųsti Komisijai savo jūrinių teritorijų planų ir visų atnaujintų jų redakcijų kopijas. Komisija, naudodamasi valstybių narių pateikta informacija ir turima pagal Sąjungos teisės aktus teikiama svarbia informacija, informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pažangą, padarytą įgyvendinant šią direktyvą;
- (26) būtina užtikrinti, kad ši direktyva būtų laiku perkelta į nacionalinę teisę, nes Sąjunga priėmė keletą politikos iniciatyvų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2020 m., o šia direktyva siekiama tas iniciatyvas paremti ir papildyti;
- (27) prieigos prie jūros neturinčioms valstybėms narėms būtų nustatyta neproporcinga ir nereikalinga pareiga, jei jos turėtų į nacionalinę teisę perkelti ir įgyvendinti šią direktyvą. Todėl tokias valstybes nares reikėtų atleisti nuo pareigos į nacionalinę teisę perkelti ir įgyvendinti šią direktyvą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šia direktyva nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema siekiant skatinti tvarų jūrų regionų ekonomikos augimą, tvarų jūrų arealų vystymąsi ir tausų jūrų išteklių naudojimą.

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

⁽²⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

2. Sąjungos integruotos jūrų politikos srityje pagal tą sistemą numatyta, kad valstybės narės nustato ir įgyvendina jūrinių teritorijų planavimą, kad būtų padedama įgyvendinti 5 straipsnyje nurodytus tikslus, atsižvelgiant į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas ir tvirtesnę tarpvalstybinį bendradarbiavimą, laikantis atitinkamų UNCLOS nuostatų.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma valstybių narių jūrų vandenims nedarant poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams. Ji netaikoma valstybės narės teritorijų planavimui priskiriamų pakrančių vandenims ar jų daliai, su sąlyga, kad tai nurodyta jos jūrinių teritorijų planuose.
2. Ši direktyva netaikoma veiklai, kurios vienintelis tikslas – gynyba ar nacionalinis saugumas.
3. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai apibrėžti ir nustatyti jų jūrų vandenims skirtų jūrinių teritorijų planų apimtį ir aprėptį. Ji netaikoma miestų ir kaimiškų teritorijų planavimui.
4. Ši direktyva nedaro poveikio suverenioms valstybių narių teisėms ir jurisdikcijai jūrų vandenų srityje, kurios kyla iš atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma UNCLOS. Visų pirma, taikant šią direktyvą nedaromas poveikis valstybių narių jūrų sienų ribų nustatymui ir delimitavimui pagal atitinkamas UNCLOS nuostatas.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. integruota jūrų politika (IJP) – Sąjungos politika, kuria siekiama skatinti koordinuotą ir nuoseklų sprendimų priėmimą siekiant maksimaliai užtikrinti tvarų valstybių narių, visų pirma Sąjungos pakrančių, salų ir atokiausių regionų, bei jūrų sektorių vystymąsi, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdant darnią su jūromis susijusią politiką ir atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;
2. jūrinių teritorijų planavimas – procesas, kurį vykdydamos atitinkamos valstybės narės institucijos analizuoja ir organizuoja žmogaus veiklą jūrų zonose, kad būtų pasiekti ekologiniai, ekonominiai ir socialiniai tikslai;
3. jūrų regionas – Direktyvos 2008/56/EB 4 straipsnyje nurodytas jūrų regionas;
4. jūrų vandenys – vandenys, jūros dugnas ir po juo esantis gruntas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 1 dalies a punkte ir pakrančių vandenys, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 2 straipsnio 7 punkte, ir jų jūros dugnas bei gelmės po jais.

II SKYRIUS

JŪRINIŲ TERITORIJŲ PLANAVIMAS

4 straipsnis

Jūrinių teritorijų planavimo nustatymas ir įgyvendinimas

1. Kiekviena valstybė narė nustato ir įgyvendina jūrinių teritorijų planavimą.
2. Tą darydamos valstybės narės atsižvelgia į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas.

3. Planas ar planai kuriami ir rengiami laikantis valstybių narių apibrėžtų institucinių ir valdymo nuostatų. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai apibrėžti ir nustatyti to plano arba tų planų formą ir turinį.
4. Jūrinių teritorijų planavimu padedama įgyvendinti 5 straipsnyje nurodytus tikslus ir jis turi atitikti 6 ir 8 straipsniuose nustatytus reikalavimus.
5. Nustatydamas jūrinių teritorijų planavimą valstybės narės deramai atsižvelgia į jūrų regionų ypatumus, susijusią šiuo metu vykdomą ir būsimą veiklą bei naudojimo būdus ir jų poveikį aplinkai, taip pat į gamtos išteklius, taip pat atsižvelgdamas į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas.
6. Valstybės narės gali įtraukti vykdomą nacionalinę politiką, taisykles ar mechanizmus, kurie buvo nustatyti arba yra nustatomi iki šios direktyvos įsigaliojimo, su sąlyga, kad jie atitinka šios direktyvos reikalavimus, arba jais vadovautis.

5 straipsnis

Jūrinių teritorijų planavimo tikslai

1. Nustatydamas ir įgyvendindamas jūrinių teritorijų planavimą, valstybės narės atsižvelgia į ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius aspektus, kad būtų remiamas tvarus vystymasis ir augimas jūrų sektoriuje, taikydamos ekosisteminių metodą, ir skatina susijusios veiklos ir naudojimo būdų egzistavimą kartu.
2. Jūrinių teritorijų planais valstybės narės siekia padėti užtikrinti tvarų energijos sektorių jūroje, jūrų transporto, žuvininkystės ir akvakultūros sektorių vystymąsi, taip pat aplinkos išsaugojimą, apsaugą ir gerinimą, įskaitant atsparumą klimato kaitos poveikiui. Be to, valstybės narės gali siekti kitų tikslų, kaip antai skatinti tvarų turizmą ir tvarią žaliavų gavybą.
3. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių kompetencijai nustatyti, kaip jų jūrinių teritorijų plane ar planuose turi būti atspindėti ir vertinami įvairūs tikslai.

6 straipsnis

Jūrinių teritorijų planavimui taikomi būtiniausi reikalavimai

1. Valstybės narės, siekdamos prisidėti prie 5 straipsnyje nurodytų tikslų, nustato procedūrinius veiksmus, atsižvelgdamos į atitinkamą veiklą jūrų vandenyse ir jų naudojimo būdus.
2. Tuo tikslu valstybės narės:
 - a) atsižvelgia į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas;
 - b) atsižvelgia į aplinkosauginius, ekonominius ir socialinius, taip pat saugos aspektus;
 - c) siekia skatinti užtikrinti jūrinių teritorijų planavimo ir parengto plano ar planų ir kitų procesų, kaip antai integruoto pakrančių zonų valdymo arba lygiavertės oficialios ar neoficialios praktikos, nuoseklumą;
 - d) užtikrina suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą pagal 9 straipsnį;
 - e) organizuoja geriausių turimų duomenų naudojimą pagal 10 straipsnį;
 - f) užtikrina tarpvalstybinį valstybių narių bendradarbiavimą pagal 11 straipsnį;
 - g) skatina bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis pagal 12 straipsnį.

3. Valstybės narės pačios nusprendusios peržiūri jūrinių teritorijų planus bent kas 10 metų.

7 straipsnis

Sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajos

1. Kad būtų galima atsižvelgti į sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas, pagal 4 straipsnio 2 dalį, jei šie veiksmai nėra įtraukti į jūrinių teritorijų planavimo procesą, valstybės narės gali naudoti kitus oficialius arba neoficialius procesus, kaip antai integruotą pakrančių zonų valdymą. Atitinkamus rezultatus valstybės narės atspindi savo jūrinių teritorijų planuose.
2. Nedarant poveikio 2 straipsnio 3 daliai, valstybės narės, vykdydamos jūrinių teritorijų planavimą, siekia skatinti rengiamo jūrinių teritorijų plano arba rengiamų planų suderinamumą su kitais susijusiais procesais.

8 straipsnis

Jūrinių teritorijų planų sudarymas

1. Nustatydamos ir įgyvendindamos jūrinių teritorijų planavimą valstybės narės sudaro jūrinių teritorijų planus, kuriuose identifikuojama susijusi šiuo metu jų jūrų vandenyse vykdoma ir būsima veikla bei tų vandenų naudojimo būdai, taip siekdamos prisidėti prie 5 straipsnyje nustatytų tikslų.
2. Tuo tikslu ir vadovaudamosi 2 straipsnio 3 dalimi valstybės narės atsižvelgia į atitinkamas veiklos ir naudojimo būdų sąsajas. Nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai, galima veikla, naudojimo būdai ir interesai gali apimti:

- akvakultūros zonas,
- žvejybos zonas,
- naftos, dujų, kitų energijos šaltinių, mineralų ir agregatų žvalgymo, naudojimo ir gavybos, taip pat energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybos įrenginius bei infrastruktūrą,
- jūrų transporto maršrutus ir eismo srautus,
- karinių mokymų vietas,
- saugomos gamtos ir saugomų rūšių teritorijas ir saugomas teritorijas,
- žaliavų gavybos teritorijas,
- mokslinius tyrimus,
- povandenines kabelių ir vamzdynų trasas,
- turizmą,
- povandeninį kultūros paveldą.

9 straipsnis

Visuomenės dalyvavimas

1. Valstybės narės, informuodamos visas suinteresuotąsias šalis ir konsultuodamosi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir valdžios institucijomis bei atitinkama visuomene, ankstyvajame jūrinių teritorijų planų rengimo etape nustato visuomenės dalyvavimo priemones, laikydamosi atitinkamų Sąjungos teisės aktų nuostatų.

2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad tie atitinkami suinteresuotieji subjektai, valdžios institucijos ir atitinkama visuomenė galėtų susipažinti su planais, kai tik jie yra galutinai užbaigiami.

10 straipsnis

Duomenų naudojimas ir mainai

1. Valstybės narės organizuoja jūrinių teritorijų planams būtinų geriausių turimų duomenų naudojimą ir nusprendžia, kaip organizuoti informacijos mainus.

2. 1 dalyje nurodyti duomenys, *inter alia*, gali apimti:

a) su aplinka susijusius, socialinius ir ekonominius duomenis, kurie renkami pagal Sąjungos teisės aktus, susijusius su 8 straipsnyje nurodyta veikla;

b) fizinius duomenis apie jūrų vandenį.

3. Įgyvendindamos 1 dalį valstybės narės naudojami atitinkamomis priemonėmis, įskaitant tas priemones, sukurtas pagal IJP ir pagal kitų sričių atitinkamą Sąjungos politiką, kaip antai nurodytąsias Direktyvoje 2007/2/EB.

11 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas

1. Vykdydamos planavimo ir valdymo procesus valstybės narės, kurių jūrų vandenys ribojasi, bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad jūrinių teritorijų planai būtų nuoseklūs ir koordinuojami visame atitinkamame jūrų regione. Vykdydant tokį bendradarbiavimą visų pirma atsižvelgiama į tarpvalstybinio pobūdžio klausimus.

2. 1 dalyje nurodytas bendradarbiavimas visų pirma vykdomas per:

a) esamas regionines institucinio bendradarbiavimo struktūras, kaip antai regionines jūrų konvencijas, ir (arba)

b) valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų tinklus arba struktūras, ir (arba)

c) bet kokį kitą 1 dalies reikalavimus atitinkantį metodą, pavyzdžiui, kaip yra jūrų baseinų strategijų atveju.

12 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis

Valstybės narės siekia, kai įmanoma, bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis dėl savo veiksmų, susijusių su jūrinių teritorijų planavimu atitinkamuose jūrų regionuose, laikydamosi tarptautinės teisės ir tarptautinių konvencijų nuostatų, pavyzdžiui, naudodamosi esamais tarptautiniais forumais arba pasitelkdamos regioninį institucinį bendradarbiavimą.

III SKYRIUS

ĮGYVENDINIMAS

13 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją ar institucijas, kompetentingas įgyvendinti šią direktyvą.

2. Kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai tų kompetentingų institucijų sąrašą kartu su šios direktyvos priede išvardyta informacija.

3. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie bet kokią informacijos, pateiktos pagal 1 dalį, pasikeitimą per šešis mėnesius nuo tokio pasikeitimo įsigaliojimo.

14 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės Komisijai ir visoms kitoms atitinkamoms valstybėms jūrinių teritorijų planų, įskaitant susijusią turimą aiškinamąją medžiagą apie šios direktyvos įgyvendinimą, ir visų vėlesnių atnaujintų jų redakcijų kopijas atsiunčia per tris mėnesius nuo jų paskelbimo dienos.

2. Komisija ne vėliau kaip praėjus vieneriems metams nuo jūrinių teritorijų planų parengimo termino, o po to – kas ketverius metus, Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje pranešama apie pažangą, padarytą įgyvendinant šią direktyvą.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Tvirtindamos 1 dalyje nurodytas priemones, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija ar institucijos paskiriamos ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 18 d.

3. 4 straipsnyje nurodyti jūrinių teritorijų planai parengiami kuo greičiau, ne vėliau kaip 2021 m. kovo 31 d.

4. Pareiga į nacionalinę teisę perkelti šią direktyvą ir ją įgyvendinti netaikomas priegos prie jūros neturinčioms valstybėms narėms.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

17 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 23 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. GOZI

PRIEDAS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS

1. Kompetentingos institucijos ar institucijų pavadinimas ir adresas – nustatytos kompetentingos institucijos ar institucijų oficialus pavadinimas ir adresas.
 2. Kompetentingos institucijos ar institucijų teisinis statusas – trumpas kompetentingos institucijos ar institucijų teisinio statuso aprašas.
 3. Atsakomybė – trumpas kompetentingos institucijos ar institucijų teisinių ir administracinių pareigų, taip pat jos (jų) funkcijų, susijusių su atitinkamais jūrų vandenimis, aprašas.
 4. Narystė – kai kompetentinga institucija ar institucijos veikia kaip kitų kompetentingų institucijų koordinuojančioji institucija, būtina pateikti tų kitų kompetentingų institucijų sąrašą ir informacijos apie institucinius santykius, kuriais užtikrinamas koordinavimas, santrauką.
 5. Koordinavimas regiono mastu – būtina pateikti informacijos apie mechanizmus, nustatytus koordinavimui tarp valstybių narių užtikrinti, kai jų vandenys, kuriems taikoma ši direktyva, priklauso tam pačiam jūrų regionui ar paregionui, santrauką.
-